

מינוני מספילן להדברת כנימות עלה – 2007

אריאלה ניב¹, שגיא לב¹ דוד שריד² חביב אהרן² ברוך זמר²

¹מועצת הכותנה ariela@cotton.co.il, ²אגן

מבוא:

כנימות עלה בתחילת העונה אינן מזיק שממהרים לרסס נגדן. גם אם אוכלסיית הכנימות גבוהה אנו נוטים להמתין להופעתם של האויבים הטבעיים, ואלו מנקים, בדרך כלל, את הצמחים. יש מקרים בהם הכנימות תוקפות את הצמחים הקטנים בעצמה רבה, ולא נעלמות במשך זמן רב, ואז מתערבים בריסוס. התכשיר המקובל לריסוס נגד כנימות עלה הוא מוספילן. עדיין לא נקבע בתווית המינון המומלץ, והחקלאים מרססים לפי ראות עיניהם.

תקציר:

בניסוי נבדקו 3 מינונים של מוספילן: 5, 10 ו-20 סמ"ק/ד', בהשוואה לתיונקס במינון 300 סמ"ק/ד' והיקש. מספר הכנימות בטיפולים ירד מסביבות 25 כנימות לעלה השני מלמעלה עד לקרוב ל-0. חלקות הניסוי נקטפו לחוד לשקים. לא נמצאו הבדלים בין היבולים והאיכויות של הטיפולים השונים.

מטרת הניסוי:

- א. בדיקת מינונים של מוספילן להדברת כנימות עלה.
- ב. השפעת ריסוס נגד כנימות עלה על היבול ואיכותו.

שיטות וחומרים:

הניסוי בוצע בשדה של אקלפי בקיבוץ הזורע בשיטת בלוקים באקראי, בארבע חזרות. כל חלקת משנה היתה ברוחב פס ריסוס (24 מ'), ובאורך 30 מ'. הריסוס בוצע באמצעות מרסס טכנומה, בעל שרזול מתנפח. נפח התרסיס – 10 ל"ד'.

התכשירים הנבדקים:

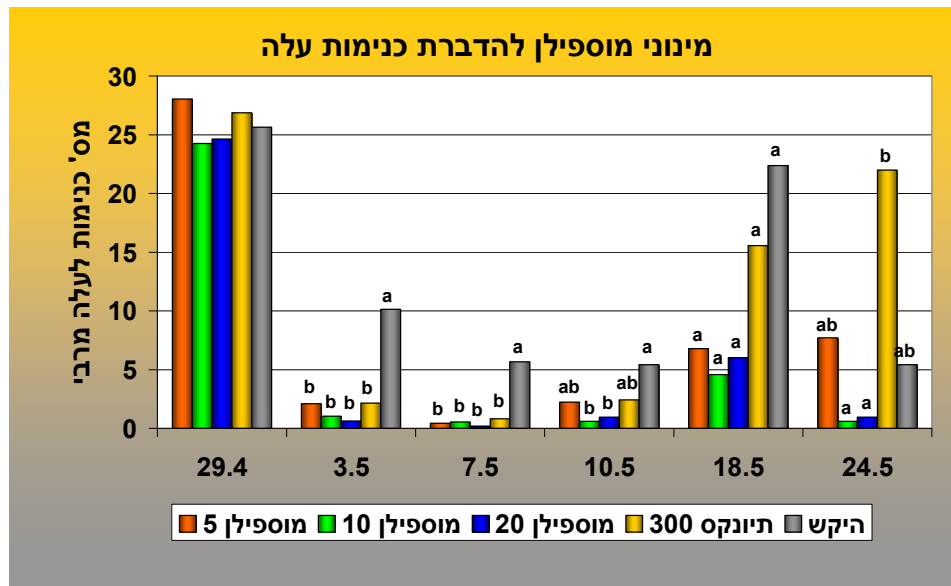
מוספילן	200 גח"פ/ל"	במינון	5	סמ"ק/ד'
מוספילן	200 גח"פ/ל"	במינון	10	סמ"ק/ד'
מוספילן	200 גח"פ/ל"	במינון	20	סמ"ק/ד'
תיונקס	350 גח"פ/ל"	במינון	300	סמ"ק/ד'

התכשירים הושוו להיקש לא מרוסס.

ספירת 0 היתה ב-29.4 והריסוס ב-30.4. התוצאות נבדקו ב-3.5, 7.5, 10.5, 18.5, 24.5. בכל חלקת משנה נספרו הכנימות על 20 עלים, העלה הגדול השני מלמעלה.

תוצאות:

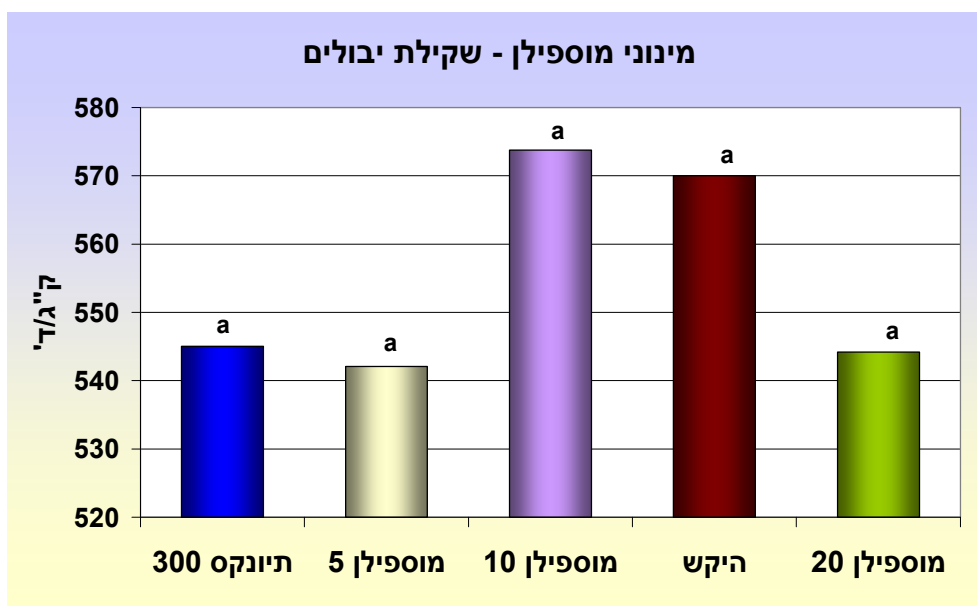
באיור 1 מוצגות תוצאות הניסוי.

איור 1. מס' כנימות לעלה שני מלמעלה.

מספר הכנימות בספירת 0 היה כ-26. שלשה ימים מהריסוס היה מספר הכנימות בטיפולים כ-2 ומטה ובהיקש ירד ל-10. (אל לנו לשכוח את פעילות המושיות בהיקשים). 7 ימים מהריסוס ירד מספר הכנימות בטיפולים לפחות מ-1 ובהיקש ל-6. בשתי הבדיקות היו הטיפולים שונים, במובהק, מההיקש. עשרה ימים מהריסוס עלה, במעט, מספר הכנימות במוספילן במינון 5 סמ"ק/ד' וכן בטיפול התיונקס, ונשאר נמוך בטיפולים האחרים. טיפולי המוספילן במינונים 10 ו-20 סמ"ק/ד' היו שונים, במובהק, מההיקש. שתי הבדיקות הנוספות נועדו לעקוב אחרי המשך התפתחות הכנימות בשדה, כאשר נגמרה, קרוב לודאי, השפעת הריסוס. העלייה בנגיעות בטיפול התיונקס ובטיפול המוספילן במינון 5 סמ"ק/ד' החלה בבדיקה הקודמת, והתעצמה אחר כך.

בתאריך 24.9 נקטפו מכל חלקת משנה 2 שורות באורך 15 מטרים לשקים. השקים נשקלו ודגימות הועברו למנפטה הניסיונית של מועצת הכותנה. באיור 2 מוצגים היבולים שנקטפו מהטיפולים השונים.

איור 2. יבול גלמי לדונם בטיפולים השונים.

היבולים נעו בין 542 ל-574 ק"ג/ד', כאשר היבול בהיקש היה 570 ק"ג/ד'. לא היה הבדל סטטיסטי בין היבולים.

בטבלה 1 מובאים נתוני המיון בטיפולים השונים.

טבלה 1. נתוני המיון בטיפולים השונים

טיב					
25.0	25	25	25	25	300 תיונקס
25.0	25	25	25	25	מוספילן 5
23.8	25	25	20	25	מוספילן 10
22.5	25	25	20	20	מוספילן 20
26.3	30	25	20	30	היקש
גוון					
1.8	1	2	2	2	300 תיונקס
1.8	2	1	2	2	מוספילן 5
1.3	1	1	1	2	מוספילן 10
1.5	2	1	2	1	מוספילן 20
1.5	2	1	1	2	היקש
פסולת					
1.8	2	1	2	2	300 תיונקס
1.8	2	1	2	2	מוספילן 5
1.3	1	1	2	1	מוספילן 10
1.8	2	2	1	2	מוספילן 20
1.5	2	1	1	2	היקש

לא נמצאו הבדלים סטטיסטיים בין נתוני המיון של כל הטיפולים.

דין:

מוספילן הוא התכשיר המועדף להדברת כנימות עלה בתחילת העונה. הריסוסים ניתנים מהקררע, ואין המלצה ברורה לגבי המינון. בניסוי זה בדקנו את המינון המקובל על החקלאים, שהוא 10 סמ"ק/ד', מינון מופחת, 5 סמ"ק/ד', ומינון כפול, 20 סמ"ק/ד'. קבלנו הדברה טובה בשלושת המינונים של המוספילן וגם בטיפול התיונקס למשך עשרה ימים. איננו ממליצים לרדת מתחת למינון של 10 סמ"ק/ד', מחשש שבתנאים מסויימים מינון נמוך כזה יכול לא להדביר כראוי, במיוחד כשראינו כי רמת הכנימות החלה לעלות בטיפול המוספילן במינון 5 סמ"ק/ד', כמו גם בטיפול התיונקס, יותר מאשר בטיפולים האחרים. בניסוי זה לא תרם הריסוס לתוספת יבול, וההיקשים לא נפגעו מהכנימות למרות הנגיעות שהיתה בשטח. גם בין נתוני המיון לא נמצאו הבדלים.

תודה מיוחדת ליוחאי, פקח המזיקים, ולכל הצוות של הזורע על עזרתם המדהימה.